

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 23 oktober 2008 (29.10)
(OR. fr)**

14536/08

**Interinstitutionellt ärende:
2008/0157 (COD)**

**PI 72
CULT 122
CODEC 1368**

ARBETSDOKUMENT

från:	Ordförandeskapet
till:	Arbetsgruppen för immaterialrätt (upphovsrätt)
Komm. förslag nr:	12217/08 PI 35 CULTURE 82 CODEC 1023
Ärende:	Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/116/EG om skyddstiden för upphovsrätt och vissa närstående rättigheter – Kompromissförslag

För delegationerna bifogas ett kompromissförslag som utarbetats av ordförandeskapet inför mötet i arbetsgruppen för immaterialrätt (upphovsrätt) den 29 oktober 2008.

Ändringarna i kommissionens förslag är markerade.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/116/EG om skyddstiden för
upphovsrätt och vissa närstående rättigheter**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA
DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 47.2,
55 och 95,

med beaktande av kommissionens förslag¹,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, och

av följande skäl:

- (1) Enligt direktiv 2006/116/EG av den 12 december 2006 om skyddstiden för upphovsrätt och vissa närstående rättigheter³ är skyddstiden för utövande konstnärer och fonogramframställare 50 år.
- (2) För utövande konstnärer inleds skyddstiden vid framförandet eller, i fråga om upptagningar av ett framförande som ges ut eller framförs offentligt inom 50 år efter framförandet, 50 år från den första utgivningen eller från det första offentliga framförandet, beroende på vilken dag som infaller först.
- (3) För fonogramframställare inleds skyddstiden när upptagningen görs på ett fonogram eller när fonogrammet framförs offentligt inom 50 år efter upptagningen, eller, om det inte ges ut, när det framförs offentligt inom 50 år efter upptagningen.

¹ EUT C , , s. .

² EUT C , , s. .

³ EUT L 372, 27.12.2006, s. 12.

- (4) De utövande konstnärernas kreativa bidrag har en socialt erkänd betydelse och behöver skyddas på en nivå där det kreativa och konstnärliga bidraget erkänns.
- (5) Utövande konstnärer inleder i regel sin karriär under unga år och den gällande skyddstiden på 50 år för framföranden som upptagits på fonogram och för fonogram är ofta för kort för att skydda framförandena under konstnärernas hela livstid. De utövande konstnärerna står därför inför ett inkomstbortfall under slutet av sin livstid. De kan ofta inte heller begagna sig av sina rättigheter att förhindra eller begränsa tvivelaktig användning av deras framföranden medan de ännu lever.
- (6) Intäkterna från ensamrätterna till mångfaldigande och tillgängliggörande, enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället⁴, skälig ersättning för mångfaldigande för privat bruk enligt det direktivet samt intäkterna från ensamrätterna till spridning och uthyrning enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/115/EG av den 12 december 2006 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter⁵, bör tillfalla utövande konstnärer åtminstone under deras livstid.
- (7) Skyddstiden för upptagningar av framföranden och för fonogram bör därför förlängas till 95 år efter utgivningen av ett fonogram och det framförande som finns upptaget på det. Om fonogrammet eller det framförande som finns upptaget på det inte har utgivits inom de 50 första åren ska skyddstiden vara 95 år från det första offentliga framförandet.

⁴ EGT L 167, 22.6.2001, s. 10.

⁵ EUT L 376, 27.12.2006, s. 28.

- (8) När utövande konstnärer inleder ett avtalsförhållande med en fonogramframställare måste de i regel överlåta sina ensamrätter till mångfaldigande, spridning, uthyrning och tillgängliggörande av upptagningarna till fonogramframställaren. I utbyte får de utövande konstnärerna ett förskott på royalties och börjar få betalningar först efter att fonogramframställaren har tjänat in förskottet och gjort eventuella avdrag enligt avtalet. Utövande konstnärer som medverkar i bakgrunden och som inte omnämns i listan över medverkande ("icke-omnämnda utövande") överlåter i regel sina ensamrätter mot en engångsbetalning (icke-återkommande betalning).
- (9) Medlemsstaterna bör även fortsättningsvis ha rätt att anta bestämmelser om tolkning, anpassning och vidare genomförande av sådana avtal om överlåtelse eller upplåtelse av den utövande konstnärens rättigheter till upptagning av hans framföranden till en fonogramframställare som ingåtts före den förlängning av tiden för skydd som detta direktiv medför.
- (10) En rad kompletterande övergångsåtgärder bör införas för att säkerställa att utövande konstnärer, som har överlåtit sina ensamrätter till fonogramframställare före förlängningen av skyddstiden, omfattas av fördelarna med förlängningen. Dessa åtgärder ska tillämpas på sådana avtal mellan utövande konstnärer och fonogramframställare som fortsätter att vara i kraft under den förlängda tiden för skydd.
- (11) En första kompletterande övergångsåtgärd bör vara att fonogramframställarna ska vara skyldiga att minst en gång om året avdela minst 20 % av intäkterna från ensamrätterna till spridning, mångfaldigande och tillgängliggörande av fonogram som i avsaknad av förlängd skyddstid och till följd av tidpunkten för lagenlig utgivning eller lagenligt offentligt framförande inte längre skyddas av upphovsrätt.

- (12) Den första kompletterande övergångsåtgärden bör inte föra med sig en oproportionerlig administrativ börda för små och medelstora fonogramframställare. Därför ska medlemsstaterna ha frihet att medge undantag för vissa fonogramframställare som bedöms vara små och medelstora på grundval av den årsintäkt som genererats genom det kommersiella utnyttjandet av fonogram.
- (13) Dessa belopp ska reserveras uteslutande för utövande konstnärer vars framföranden är upptagna på fonogram och som har överlåtit sina rättigheter till fonogramframställare mot en engångsbetalning. Belopp som har avdelats på detta sätt ska minst en gång om året fördelas individuellt till icke-etablerade utövande konstnärer. Medlemsstaterna får kräva att fördelningen av dessa belopp anförtros upphovsrättsorganisation som företräder utövande konstnärer. När fördelningen av dessa belopp anförtros upphovsrättsorganisation är det tillåtet att tillämpa nationella regler om intäkter som inte får fördelas.
- (14) Enligt artikel 5 i direktiv 2006/115 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter har dock utövande konstnärer redan en oeftergivlig rätt till skälig ersättning för uthyrning av bl.a. fonogram. Enligt avtalspraxis överlåter utövande konstnärer i regel inte heller till fonogramframställarna sina rättigheter att kräva en enda skälig ersättning för utsändning och offentligt framförande enligt artikel 8.2 i direktiv 2006/115/EG och att kräva skälig ersättning för återgivningar för privat användning enligt artikel 5.2 b i direktiv 2001/29/EG. Vid beräkningen av det totalbelopp som en fonogramframställare ska avdela för betalning av tilläggsersättningen får därför inte medtas sådana intäkter som fonogramframställaren har haft från uthyrning av fonogram och från en enda skälig betalning för utsändning och offentligt framförande och från skälig ersättning för privat kopiering.

- (15) En andra kompletterande övergångsåtgärd bör vara att rättigheterna till upptagning av framförandet ska återgå till den utövande konstnären om en fonogramframställare inte saluför tillräckligt antal exemplar enligt den internationella konventionen om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram och radioföretag⁶ av ett fonogram som utan en förlängning av skyddstiden inte längre skulle skyddas av upphovsrätt, eller inte gör ett sådant fonogram tillgängligt för allmänheten. Därför ska fonogramframställarens rättigheter till fonogrammet upphöra, för att undvika en situation där dessa rättigheter skulle existera parallellt med den utövande konstnärens rättigheter till upptagningen av framförandet medan de senare rättigheterna inte längre överläts eller upplåts till fonogramframställaren.
- (16) Denna kompletterande övergångsåtgärd bör också säkerställa att ett fonogram inte längre är skyddat när det inte görs tillgängligt för allmänheten efter en viss tidsperiod efter förlängningen av skyddstiden, eftersom rättsinnehavarna inte utnyttjar det eller eftersom fonogramframställaren eller de utövande konstnärerna inte kan hittas eller identifieras. Om den utövande konstnären, efter att ha återfått upphovsrätten, har haft rimlig tid på sig för att göra fonogrammet tillgängligt för allmänheten – och om fonogrammet utan förlängning av skyddstiden inte längre skulle vara skyddat – och fonogrammet inte görs tillgängligt för allmänheten, bör rättigheterna till fonogrammet och till upptagningen av framförandet upphöra.
- (17) Eftersom målen med de kompletterande åtgärderna inte i tillräcklig grad kan nås av medlemsstaterna, då nationella åtgärder inom området antingen leder till störning av konkurrensförhållandena eller påverkar räckvidden för de ensamrätter som en fonogramframställare har enligt gemenskapens lagstiftning, och därför bättre kan nås på gemenskapsnivå, får gemenskapen vidta åtgärder, i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen, enligt samma artikel, går detta direktiv inte längre än vad som är nödvändigt för att nå dessa mål.

⁶ Undertecknad i Rom den 26 oktober 1961.

- (18) I vissa medlemsstater används för musikverk med text en gemensam skyddstid, som beräknas från dödsdagen för den sist överlevande upphovsmannen, medan olika skyddstider gäller för musik och text i andra medlemsstater. Musikverk med text är till överväldigande delen gemensamt skrivna verk. Exempelvis är en opera ofta resultatet av librettoförfattarens och kompositörens, upphovsmannens till musiken, arbete. Inom musikgenrer som jazz, rock och pop är den skapande processen dessutom ofta kollaborativ till sin natur.
- (19) Följaktligen är harmoniseringen av skyddstiden för musikverk med text ofullständig, något som ger upphov till hinder för den fria rörligheten för varor och tjänster, exempelvis när det gäller kollektiv rättighetsförvaltning över nationsgränserna.
- (19a) I samtliga fall när text och musik avsiktligt har komponerats för att användas i ett musikaliskt verk med text bör därför skyddstiden för ett sådant verk harmoniseras.
- (20) Direktiv 2006/116/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv 2006/116/EG ska ändras på följande sätt:

- 1) Andra meningen i artikel 3.1 ska ersättas med följande:

"Dock gäller att

- om en upptagning av framförandet i annan form än på ett fonogram lagligen ges ut eller lagligen framförs offentligt inom denna tid, ska rättigheterna upphöra 50 år från dagen för den första utgivningen eller det första offentliga framförandet,
 - om en upptagning av framförandet i annan form än på ett fonogram lagligen ges ut eller lagligen framförs offentligt inom denna tid, ska rättigheterna upphöra 95 år från dagen för den första utgivningen eller det första offentliga framförandet."
- 2) I den andra och tredje meningen i artikel 3.2 ska siffran "50" ersättas med siffran "95".
- 3) I artikel 5 ska följande införas som punkt 10:

"5. Den i detta direktiv ändrade lydelsen av punkterna 1 och 2 i artikel 3 [*// infoga: ändringsdirektivets nummer*] ska enbart gälla för upptagningar av framföranden och fonogram för vilka den utövande konstnären och fonogramframställaren fortfarande omfattas av skydd, med stöd av dessa bestämmelser, den [*infoga datum före vilket medlemsstaterna ska införliva ändringsdirektivet, såsom anges i artikel 2 nedan*]."

- 4) Följande artikel 10a ska införas:

"Artikel 10a

Övergångsåtgärder vid införlivande av direktivet

[// infoga: ändringsdirektivets nummer]

1. *Utgår.*
2. Punkterna 3–6 i denna artikel ska gälla avtal som har slutits före [infoga datum före vilket medlemsstaterna ska införliva ändringsdirektivet, såsom anges i artikel 2 nedan] genom vilka den utövande konstnären har överlåtit eller upplåtit sina rättigheter till upptagning av dennes framföranden till en fonogramframställare (nedan kallade avtal om överlåtelse eller upplåtelse), som fortsätter att gälla efter den tidpunkt då den utövande konstnären och fonogramframställare med stöd av artikel 3.1 och 3.2 i sin lydelse före ändring genom direktiv [// infoga: ändringsdirektivets nummer] inte längre skulle åtnjuta skydd vad gäller upptagningen av framförandet respektive fonogrammet.
3. När ett avtal om överlåtelse eller upplåtelse ger den utövande konstnären rätt att kräva en engångsersättning ska den utövande konstnären ha rätt till en årlig tilläggsersättning från fonogramframställaren för varje helt år under vilket den utövande konstnären och fonogramframställaren enligt artikel 3.1 och 3.2 i sin lydelse före ändring genom direktiv [// infoga: ändringsdirektivets nummer] inte längre skulle åtnjuta skydd vad gäller upptagandet av framförandet respektive fonogrammet. Den utövande konstnären kan inte avstå från denna rätt att erhålla en årlig tilläggsersättning.

4. Det totalbelopp som en fonogramframställare ska avdela för betalning av den tilläggsersättning som avses i punkt 3 ska motsvara minst 20 % av de intäkter som denne under året före utbetalningen av den nämnda ersättningen har erhållit från mångfaldigande, spridning och tillgängliggörande av de fonogram för vilka den utövande konstnären och fonogramframställaren enligt artikel 3.1 och 3.2 i sin lydelse före ändring genom direktiv [// infoga: ändringsdirektivets nummer] inte längre skulle åtnjuta skydd den 31 december det nämnda året. Medlemsstaterna får föreskriva att en fonogramframställare vars samlade intäkter under året före utbetalningen av den nämnda ersättningen inte överskrider ett totalt belopp på 2 miljoner EUR, inte ska åläggas att avdela minst 20 % av de intäkter som denne har erhållit under året före utbetalningen av den nämnda ersättningen från mångfaldigande, spridning och tillgängliggörande av de fonogram för vilka den utövande konstnären och fonogramframställaren enligt artikel 3.1 och 3.2 i sin lydelse före ändring genom direktiv [// infoga: ändringsdirektivets nummer] inte längre skulle åtnjuta skydd den 31 december det nämnda året.
5. Medlemsstaterna får införa regler om huruvida och i vilken utsträckning administrationen av rätten att erhålla årlig tilläggsersättning enligt punkt 3 ska hanteras av upphovsrättsorganisationer.
6. Om fonogramframställaren, efter den tidpunkt då den utövande konstnären och fonogramframställaren enligt artikel 3.1 och 3.2 i sin lydelse före ändring genom direktiv [// infoga: ändringsdirektivets nummer] inte längre skulle åtnjuta skydd vad gäller upptagningen av framförandet respektive fonogrammet, inte längre erbjuder fonogrammet till försäljning i tillräckligt antal exemplar eller om denne inte gör fonogrammet tillgängligt för allmänheten, via tråd eller trådlöst, på sådant sätt att allmänheten kan nå det

från den plats och på tid var och själv väljer, får den utövande konstnären säga upp avtalet om överlåtelse och upplåtelse. Om ett fonogram innehåller en upptagning av framträdanden som gjorts av flera utövande konstnärer tillsammans, får avtalen om överlåtelse eller upplåtelse bara sägas upp gemensamt. Om avtalet om överföring eller upplåtelse sägs upp i enlighet med första eller andra meningen, ska fonogramframställarens rättigheter till fonogrammet upphöra.

Om fonogrammet inte har gjorts tillgängligt för allmänheten, via tråd eller trådlöst, på sådant sätt att allmänheten kan nå det från den plats och på den tid som var och en själv väljer, ett år efter den tidpunkt då, enligt artikel 3.1 och 3.2 i sin lydelse före ändring genom direktiv [*infoga: ändringsdirektivets nummer*], den utövande konstnären och fonogramframställaren inte längre skulle åtnjuta skydd vad gäller upptagningen av framförandet respektive fonogrammet, ska fonogramframställarens rättigheter till fonogrammet samt de utövande konstnärernas rättigheter till upptagningen av framförandet upphöra."

- 5) I artikel 1 ska följande punkt 7 införas:

"Skyddet för ett musikverk med text ska upphöra 70 år efter dödsdagen för den sist avlidne av följande personer, oberoende av om dessa personer betecknas som medupphovsmän eller inte: textförfattaren och kompositören."

Artikel 2

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den ... anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska till kommissionen genast överlämna texten till dessa bestämmelser tillsammans med en jämförelsetabell över dessa bestämmelser och detta direktiv.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelserna i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft dagen efter det att det har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande
